QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

MAĠISTRAT DR. LEONARD CARUANA LL.D., M.A. (FIN. SERV)

Avviż Nru: 82/2023 LC

ATLAS INSURANCE PCC LIMITED
(C-5601)

vs

JONATHAN DEGIORGIO
(K.I. 0326285M)

Illum, 29 ta’ Jannar 2024

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-soċjetà rikorrenti ppreżentat fl-4 ta’ April 2023 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenut iħallasha s-somma komplessiva ta’ disat’ elef, mija u sebgħa u ħamsin Ewro u sitta u sebgħin ċenteżmu (€9,157.76) [€9,157.76 lil Atlas Insurance PCC Limited u €125 lil Frank Calleja] u dan wara li saret ħsara volontarja u doloża mill-intimat fil-fond “Frida”, Triq it-Tamar, il-Qawra, San Pawl il-Baħar, fil-perjodu li fiħ l-istess intimat kien qiegħed jikri dan il-fond mingħand il-mittent Frank Calleja. In segwitu għal tali ħlas, is-soċjetà mittenti Atlas Insurance PCC Limited ġiet surrogata fid-drittijiet tal-assikurat tagħha [Dok.A].

Illi mill-fatti u ċirkostanzi tal-każ, jirriżulta ampjament ċar illi l-intimat kien unikament responsabbli għal dan l-inċident u għad-danni konsegwenzjali mġarrba mill-mittenti.

Illi permezz tal-ittra uffiċjali tagħhom tat-12 ta’ April 2022, il-mittenti interpellaw lill-intimat sabiex iħallas id-danni minnhom imġarrba iżda, minkejja tali interpellanza, l-istess intimat baqa’ inadempjenti;

Bl-ispejjeż, kompriża dawk tal-ittra uffiċjali tat-12 ta’ April 2022, a tenur tal-Artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta kif ukoll tal-ispejjeż relattivi għall-ħruġ tal-mandat ta’ sekwestru kawtelatorju li qiegħed jiġi preżentat kontestwalment mal-preżentata ta’dawn il-proċeduri, u bl-imgħax legali b’effett mit-12 ta’ April 2022 sad-data tal-pagament effettiv kontra l-intimat li huwa minn issa stess inġunt għas-subizzjoni.

Rat illi l-konvenut ġie notifikat permezz tal-proċedura kontemplata fl-artikolu 187(3) tal-Kap.12 tal-Liġijiet ta Malta b’dan illi n-notifika seħħet fit-30 ta’ Ottubru 2023;

Rat illi fis-seduta tas-17 ta’ Jannar 2024 il-konvenut imsejjaħ diversi drabi baqgħet ma deherx u lanqas ma ppreżenta r-risposta tiegħu għat-talba tas-soċjetà rikorrenti sa dakinhar;

Rat illi fl-istess seduta tas-17 ta’ Jannar 2024 il-Qorti awtorizzat lis-soċjetà rikorrenti, fuq talba tagħha stess, sabiex tippreżenta kapitolu għas-subizzjoni tal-konvenut, liema kapitolu ġie ppreżentat seduta stante u ġie approvat mill-Qorti;

Rat illi fil-kapitoli għas-subizzjoni tal-konvenut, is-soċjetà rikorrenti talbet lill-konvenut sabiex jipprova bil-ġurament tiegħu li huwa debitur tas-soċjetà rikorrenti fis-somma indikata u għar-ragunijiet kontenuti fl-avviż odjern;

Rat illi l-kawża tħalliet għas-subizzjoni tal-konvenut għal-lum stess.

Rat illi fis-seduta tal-lum il-konvenut ma deherx għas-subizzjoni tiegħu u sabiex twieġeb għad-domanda tas-soċjeta' rikorrenti.

Ikkunsidrat;

Illi jirriżulta li minkejja li s-soċjetà konvenuta ġiet debitament notifikata bl-atti proċesswali kif hawn fuq imsemmi, huwa għażel li ma jdaħħal ebda risposta u lanqas li jidher għas-sejħa ġudizzjarja tas-soċjetà rikorrenti.

Illi bl-applikazzjoni tal-Artikoli 698(2) u 702 *et seq* tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, is-soċjetà rikorrenti talbet li l-konvenut jingħata s-subizzjoni u għaldaqstant talbet l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex tressaq il-kapitoli fil-konfront tagħha.

Illi s-subizzjoni ta' parti hija proċedura li ġġib effetti serji ħafna fuq il-posizzjoni ta dik il-parti jekk tali tonqos li tidher. Illi kif ġie ritenut fis-sentenza **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**[1], "*il-materja tas-subizzjoni hija materja delikata u deċiżiva peress li biha jekk il-parti tonqos li tidher, il-kapitoli jittieħdu bħala konfessati u l-konvenut ikun impedut li jagħmel appell amenokke ma jiġġustifikax il-kontumaċja tiegħu.*"

Illi di piu, ġie ritenut fis-sentenza **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**[2] rigward il-kaptoli li:

[1] **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta,** Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), 11 ta' Novembru 1986

[2] **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) 9 ta' Jannar 2008 (Appell Ċivili Nru 161/2005/1)

"*jibda biex jigi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet "**Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani**", Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret <u>prova posittiva</u> li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*

In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni ta' l-attur in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza "James Trapani et -vs- Vincent Cilia" (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati pero` dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammississjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja nghad is-subizzjoni setghet tintalab f' kull parti tal-procedura";

Naturalment, l-apprezzament relattiv ta' dik il-prova b' dak il-kapitolu hu rimess ghall-poter diskrezzjonali tal-Qorti adita mill-mertu, u f' dan il-kaz, tajjeb jew hazin, l-ewwel Qorti dehrilha li setghet tigbed il-konkluzjoni illi l-fatt dedott mill-atturi kien ghaliha suffragat bil-prova kostitwita mill-kapitolu;"

Għalhekk, minkejja li s-soċjetà rikorrenti ressqet il-kapitoli kontra s-l-konvenut, dan ma jfissirx awtomatikament li t-talbiet rikorrenti ġew awtomatikament ipprovati sal-grad rikjest mil-liġi.

Filfatt, ġie ritenut fis-senteza Tabib **Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**[3] illi "*Huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wieġeb għalihom u ma jkunx iġġustifika l-kontumaċja, għandhom jitqiesu bħala konfessjoni. Imma dana ma jfissirx li l-Qorti hija obligata toqgħod dejjem duq dik il-preżunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija sempliċi mezz ta' prova, u għandha tiġi eżaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawża' b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-Qorti jidrilha li għandha tagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, il-konfessjoni preżunta derivanti mis-subizzjoni għandha ċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra*."

B'hekk, fil-perspettiva ta' dan il-prinċipju appena enunċjat, il-Qorti ser tgħaddi biex teżamina l-provi mressqa in sostenn tat-talba attriċi.

Illi fis-seduta tal-lum xehed Franky Calleja fejn qal illi hu huwa l-propjetarju tal-fond "Frida", Triq it-Tamar, il-Qawra u li dan il-fond kien krieħ lil Jonathan Degiorgio. Qal li meta ntemmet il-kirja, hu mar f'dan il-fond u sab ħsarat konsiderevoli. Hu kkonferma li kellu polza tal-assikurazzjoni tat-tip "Home Policy" mas-soċjetà Altas Insurance PPC Limited u li tħallas tal-ħsarat li sofra tramite din il-polza. Ġiet sottomessa wkoll "*Discharge and subrogation Form"* da parti tas-soċjetà rikorrenti.

[3] **Tabib Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**, Qorti Ċivili, Prim' Awla, 28 ta' Ġunju 1952.

Illi s-soċjetà rikorrenti preżentat ukoll Affidavit ta' Terry Callus, assistant Manager fi ħdan l-istess soċjetà rikorrenti. Hu kkonferma li Franky Calleja għamel claim magħhom taħt il-polza tal-assikurazzjoni u s-soċjetà rikorrenti ikarigat *loss adjuster* biex jagħmel stima tal-ħsarat subiti minn Calleja. Is-soċjetà rikorrenti ħallset is-somma ta' €8,110 bħala danni subiti. Bil-preżenti, s-soċjetà rikorrenti qed titlob ukoll is-somma ta' €922.76 bħala drittijiet professjonali tal-*loss adjuster*.

Illi mill-provi prodotti mis-soċjetà rikorrenti, il-Qorti ssib illi l-kapotili mressqa huma konsonanti mat-talba għas-sorte, b'dan illi mill-ammont mitlub ta' €9,157.76, is-somma ta' €125 hija dovuta lil Frank Calleja. B'hekk m'hemmx raġuni għalfejn il-Qorti ma tilqax it-talba attriċi.

Illi fir-rigward tal-imgħax, is-soċjetà rikorrenti titlob li dan għandu jiġi kkalkolat sa mit-12 ta' April 2022, ossija d-data tal-ittra uffiċjali maħruġa ai termini tal-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi ai termini tal-Artikolu 1141(2) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, meta l-obligazzjoni ma tkunx waħda ta' natura kummerċjali, l-imgħax għandu jibda jiddekorri minn meta ssir is-sejħa ġudizzjarja għall-pagament.

Illi ma tressqet ebda prova tan-notifika tal-imsemmija ittra uffiċjali u l-unika prova ta' notifika tas-sejħa ġudizzjarja tas-soċjetà rikorrenti hija d-data tat-30 ta' Ottubru 2023, ossija d-data tan-notifika tal-Avviż Promotur.

Deċide:

Għaldaqstant, għal dawn il-motivi, il-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' t-talba tas-socjetà rikorrenti u konsegwentement tikkundanna

lil Jonathan Degiorgio iħallasha s-somma komplessiva ta' disat' elef, mija u sebgħa u ħamsin Ewro u sitta u sebgħin ċenteżmu (€9,157.76) [rappreżentanti s-somma ta' €9,032,76 dovuta lil Atlas Insurance PCC Limited u s-somma ta' €125 dovuta lil Frank Calleja] u bl-imgħax b'effett mit-30 ta' Ottubru 2023, sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż tal-preżenti kif ukoll dawk tal-Ittra Uffiċjali maħruġa ai termini tal-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta ikunu a karigu esklussiv tal-intimat.

Ft.Dr. Leonard Caruana
Maġistrat

Sharonne Borg
Deputat Reġistratur